

Nr 103.

Av herr **Olsson** i Mora **m. fl.**, om anslag till anläggning av ödebygdsvägar i Norrbottens m. fl. län.

Sedan 1918 har riksdagen beviljat årliga anslag såsom bidrag till anläggande av s. k. ödebygdsvägar, varmed förstås sådana vägar, som till betydande längd sträcka sig över fjäll, genom skogar eller genom eljest glest befolkade trakter och som, ehuru de ej prövats vara för allmänna samfärdseln nyttiga eller nödiga, likväl finnas vara till gagn för det allmänna såsom ägnade att främja landets uppodlande och bebyggande.

Användningen av dessa väganslag begränsades från början till våra fyra nordligaste län, Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands och Västernorrlands län, och riksdagen har senare för några år sedan uttalat, att större erfarenhet borde vinnas rörande lämpligheten och ändamålsenligheten av den mycket enkla vägtyp, som ödebygdsvägarna representera, innan användningen av nu ifrågavarande anslag utsträcktes till övriga delar av riket.

Sådan ökad erfarenhet har numera vunnits, även om tidpunkten ännu ej kan anses vara inne att utsträcka användningen av ifrågavarande väganslag till riket i sin helhet, med den under nu rådande statsfinansiella förhållanden ovälkomna betydande kostnadsökning, som härav skulle följa. Behovet av bidrag till ödebygdsvägar har under de gångna åren visat sig väsentligt olika i de län, som från början blevo delaktiga av anslagen för detta ändamål, men där anslagen kommit till användning har erfarenheten ådagalagt, att ödebygdsvägarna, om än av enklaste och billigaste slag, kunnat främja odling och bebyggelse genom att åt isolerade bygder med en gles och ekonomiskt svagt utrustad befolkning nödtorftigt avhjälpa det trängande behovet av framkomliga körvägar och därmed skapa förbättrade livsbetingelser och ökat hopp åt avlägsna svenska bygder, där, även sedan det mest trängande vägbehovet blivit avhjälpt, en karg natur i regel kräver den hårdaste kamp för människornas tillvaro.

Ett flertal sådana bygder — gamla ensliga skogsbyar, nybyggen och finnmarker med ibland flera mil till närmaste körväg — finnas i de glest befolkade nordliga och nordvästliga delarna av Kopparbergs län. Förhållandena äro här i många hänseenden likartade med dem, som känneteckna Norrlands fjällbygder. Behovet av statsbidrag till anläggning av framkomliga vägar är lika stort som där. Men utan statshjälp kan det trängande vägbehovet icke avhjälpas. Och utan vägar synas en del av dessa skogsbyar gå tillmötes en hopplös framtid. Det måste vara på tiden, att denna landsända blir delaktig av anslaget till ödebygdsvägar, och en vädjan härom må därför ställas till årets riksdag.

Beloppet av anslaget till ödebygdsvägar bestämdes för vart och ett av åren 1919—1922 till 400,000 kronor, för första halvåret 1923 till 200,000 kronor och för budgetåret 1923—1924 till 385,000 kronor. Minskningen detta år med 15,000 kronor i jämförelse med närmast föregående år berodde på en motionsvis föreslagen överflyttning av nyssnämnda belopp till anslaget för utfartsvägar, som därigenom erhöll motsvarande ökning. För budgetåret 1924—1925 äskas under sjätte huvudtiteln i årets statsverksproposition (punkt 17) ett extra reservationsanslag av 250,000 kronor för anläggning av ödebygdsvägar i Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands och Västernorrlands län. Kungl. Maj:ts anslagsäskande innebär en nedprutning sedan föregående år av ej mindre än 135,000 kronor, ehuru väg- och vattenbyggnadsstyrelsen ansett en höjning av över 200,000 kronor behöfelig för nu ifrågavarande ändamål. Detta synes i betraktande av de förefintliga stora och behjärtansvärda behoven vara en allt för hård reduktion, hur livligt man än under nuvarande förhållanden behjärtar nödvändigheten av att utgifter undvikas, som utan alltför stora olägenheter kunna uppskjutas till bättre tider. Då vi ansett oss böra föreslå, att de glest bebyggda delarna av Kopparbergs län skola bliva delaktiga av nu ifrågavarande anslag, våga vi hoppas, att riksdagen med bifall till detta förslag skall förena sitt medgivande med åtminstone någon höjning av anslaget.

På grund av det anförda hemställas,

att riksdagen för anläggning av ödebygdsvägar i Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands, Västernorrlands och Kopparbergs län måtte för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra reservationsanslag av 275,000 kronor.

Stockholm den 17 januari 1924.

A. Olsson,
i Mora.

Eskils Hans Hansson,
i Bäck.

Gust. Andersson,
i Rasjön.
